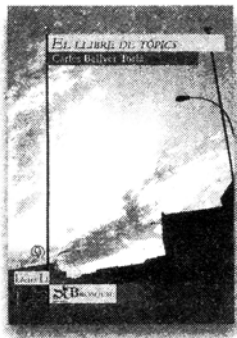

Una nova proposta de Brosquil en el gènere fantàstic

L'inquietant i la llengua

Carles Bellver
El llibre de tòpics
Brosquil, València, 2002

Josep A. Mas

Ja que ens trobem davant d'un recull de relats en els quals ensopeguem amb les coses més inesperades, estalviaré al lector el tràngol avorridíssim d'haver de llegir els noms dels grans mestres del gènere fantàstic, internacionals i de l'àmbit lingüístic, que solen aparèixer en els comentaris de les narracions d'aquest tipus com a fonts inexorables de l'autor. Posem damunt la taula un altre nom, ni que

sigués per a variar i amb el valor afegit de la interdisciplinarietat: alguns episodis d'*Expediente X*, aquells menys espectaculars i més desficiosos. Per això i per l'ambientació nordamericana, el relat que dóna nom i potser també sentit al recull és el que més recorda les aventures del Mulder i l'Scully. És, probablement, el més reeixit del llibre i també resulta destacable perquè incorpora a tall d'annex una explicació *paranormal* del mite del Tombatossals, enginyosa i totalment coherent amb la versemblança interna. La resta van des de relats on s'exemplifica el paper de l'ésser humà en la decisió del seu destí (*Dos àngels de Swedenborg*, *Pandemòniunum*) a mostres de la convivència amb l'inquietant i els resultats d'aquesta (*Sarcophilus*, *Un esperit minúscul*), sense oblidar l'homenatge a algun d'aquells mestres que no anomenarem i a algun altre menys del gènere però igualment preocupat per l'altra realitat (*Museu d'objectes de Charles Beauvoir*, *Ailleurs*). Tots units pel fil genèric i per un estil polític, senzill, que fa plaible la lectura d'aquestes històries sobre el que se'ns escapa inexorablement de les mans.

En conclusió, es tracta d'una proposta recomanable per a aquells que busquen alguna cosa més que efectes especials en aquest gènere. Hi ha «missatge», encara que de vegades siga senzillament el de recordar-nos, no sense ironia, que ens haurem d'enfrontar amb monstres (*La teranyina*) i haurem de conviure amb l'ocult més d'una vegada al llarg de les nostres vides, per molt ensopides i quadriculades que ens semblen sovint. Davant d'això, com els ocorre als personatges d'*El llibre de tòpics*, hi ha qui ho accepta i qui s'acoquina.

Costa més estar d'acord amb el model lingüístic que se segueix en

El relat que dóna nom al llibre recorda les aventures del Mulder i l'Scully a «Expediente X»

el llibre. M'apresse a aclarir que no es tracta ara de blasmar errors ortogràfics o gramaticals, ja que el recull és ben pulcre en aquest sentit. La qüestió és el subestàndard *alternatiu* que crea la tria entre les diverses variants dialectals, normatives totes. Així, hi trobem «açò», «o siga», «eixir» i fins i tot «agarrar» al costat de «meva», «estigui», «penséssim» o «sortir». Xoca, aquesta barreja d'estàndards dialectals, pel que té d'infreqüent, no sols en la nostra sinó també en les llengües *normalitzades*, on els llibres d'estil de les editorials i els mitjans de comunicació s'encarreguen d'evitar-la. O hi ha cap escriptor madrileny que faci novel·les amb la morfologia o la sintaxi pròpies de l'argenti? Com que l'altre llibre que he llegit d'aquesta editorial l'havia escrit un català i, òbviament, totes les variants eren monolíticament orientals, no sé si correspon a l'autor —i en aquest cas algunes coses s'explicarien pel caràcter fronterer de la parla de la Plana— o a l'editorial l'opció dels *irreductibles*, els qui només reconeixen la variació lèxica en la normativa i adopten les variants orientals en morfologia, malgrat les propostes de l'IEC o del mateix Fabra i, no cal dir, de l'AVL, ens inquietant per antonomàsia. En fi, allò ben cert és que mai no trobarem un llibre escrit d'aquesta manera en Bromera, per exemple. Vista així, la cosa té el seu encant i tot.